

**Wytyczne Ministra Sprawiedliwości i Głównego Inspektora Sanitarnego
dotyczące organizowania i przeprowadzania egzaminów wstępnych na
aplikację adwokacką, radcowską, notarialną i komorniczą w 2020 r.**

Warszawa, 6 sierpnia 2020 r.

Dokument został podzielony na 5 sekcji, w których kolejno przedstawiono:

1. w **Sekcji 1.** podstawowe wytyczne dotyczące m.in. tego, kto może przebywać na terenie obiektu, w którym jest przeprowadzany egzamin oraz kto może być obecny na sali egzaminacyjnej podczas egzaminu.
2. w **Sekcji 2.** wytyczne dotyczące środków ochrony osobistej zdających oraz innych osób biorących udział w organizowaniu i przeprowadzaniu egzaminu, w tym zasady dotyczące zakrywania ust i nosa.
3. w **Sekcji 3.** wytyczne dotyczące środków bezpieczeństwa związanych z organizacją przestrzeni, budynków, pomieszczeń, w tym sposobów aranżacji sal egzaminacyjnych.
4. w **Sekcji 4.** wytyczne dotyczące możliwych modyfikacji w sposobie przeprowadzania egzaminu.
5. w **Sekcji 5.** wytyczne określające sposób postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia u członka Komisji Egzaminacyjnej lub u zdającego.

Oznaczeniem **[*]** wyróżniono wytyczne istotne dla zdających (osób, które będą przystępowały do egzaminu w 2020 r.), o których powinni zostać poinformowani przed egzaminem.

Oznaczeniem **[!]** wyróżniono informacje, które powinny być po raz kolejny przekazane zdającym po zajęciu miejsc w sali egzaminacyjnej.

Sekcja 1.

Zdający oraz inne osoby biorące udział w organizowaniu i przeprowadzaniu egzaminów

- 1.1. [*] Na egzamin może przyjść wyłącznie osoba (zdający, członek Komisji Egzaminacyjnej, osoba zapewniająca obsługę administracyjną) bez objawów chorobowych kompatybilnych z objawami COVID-19.
- 1.2. [*] Zdający, członek Komisji Egzaminacyjnej oraz każda inna osoba uczestnicząca w przeprowadzaniu egzaminu nie może przyjść na egzamin, jeżeli przebywa w domu z osobą na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych albo sama jest objęta kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych.
- 1.3. [*] Stawiennictwo zdającego z naruszeniem warunków określonych w pkt 1.1 i 1.2 stanowi zakłócenie przebiegu egzaminu i jest podstawą do wykluczenia tego zdającego z egzaminu.
- 1.4. [*] Na terenie parkingu, w miejscu rejestracji oraz w pobliżu sali egzaminacyjnej obowiązuje zakaz przebywania osób towarzyszących, z wyjątkiem sytuacji, kiedy zdający wymaga pomocy w poruszaniu się.
- 1.5. Podczas egzaminu na sali egzaminacyjnej mogą przebywać wyłącznie:
 - 1) zdający,
 - 2) członkowie Komisji Egzaminacyjnej,oraz
 - 3) w przypadku wystąpienia takiej konieczności – pracownicy odpowiednich służb, np. medycznych lub osoby odpowiedzialne za utrzymanie obiektu albo zapewniające obsługę administracyjną Komisji Egzaminacyjnej.
- 1.6. [*] [!] Podczas egzaminu nie będą zapewnione szatnie, a każdy zdający przechowuje rzeczy osobiste (np. odzież wierzchnią, torebki podręczne) w obrębie swojego miejsca egzaminacyjnego (np. na oparciu krzesła), w sposób uniemożliwiający kontakt dotykowy osobom trzecim.

- 1.7. [*] [!] Na egzaminie każdy zdający korzysta z przyniesionych przez siebie przyborów do pisania.
- 1.8. [*] [!] Obowiązuje stanowczy zakaz użyczenia między zdającymi jakiegokolwiek rzeczy przyniesionej na egzamin.
- 1.9. [*] Zdający nie mogą wносить na salę urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji, w tym telefonów komórkowych oraz jakichkolwiek rzeczy zbędnych, a Komisja Egzaminacyjna nie zapewnia ich przechowania.
- 1.10. [*] Organizator nie zapewnia wody pitnej. Zdający mogą przynieść na egzamin własne napoje.
- 1.11. Do kurierów doręczających materiały egzaminacyjne mają zastosowanie wymogi, o których mowa w pkt 1.1 i 1.2. Ponadto, w czasie wykonywania czynności doręczenia kurierzy powinni mieć zakryte usta i nos (maseczką jedno – lub wielorazową, materiałem lub przyłbicą).

Sekcja 2.

Środki bezpieczeństwa **osobistego**

- 2.1. [*] Czekając na wejście do budynku, w którym znajduje się sala egzaminacyjna, zdający zachowują odpowiedni odstęp (co najmniej 1,5 m) lub – gdy nie jest możliwe zachowanie 1,5 m odległości od innych osób – mają zakryte usta i nos. Czekając na wejście do sali egzaminacyjnej wewnątrz budynku zdający mają zakryte usta i nos.
- 2.2. [*] Na teren obiektu bezpośrednio przylegający do sali egzaminacyjnej mogą wejść wyłącznie osoby z zakrytymi ustami i nosem (maseczką jedno - lub wielorazową, materiałem lub przyłbicą). Zakrywanie ust i nosa obowiązuje na terenie całego obiektu, z wyjątkiem sal egzaminacyjnych po zajęciu miejsc przez zdających. Podczas wpuszczania zdających do sali egzaminacyjnej członek Komisji Egzaminacyjnej może poprosić zdającego o chwilowe odsłonięcie twarzy

w celu zweryfikowania jego tożsamości (konieczne jest wówczas zachowanie co najmniej 1,5-metrowego odstępu).

- 2.3.** [*] [!] Zdający są zobowiązani zakrywać usta i nos do momentu zajęcia miejsca w sali egzaminacyjnej. Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej (w trakcie egzaminu) zdający ma obowiązek ponownie zakryć usta i nos:
- 1) w trakcie rozdawania i odbioru pakietów egzaminacyjnych oraz kopert z kodami przez członka Komisji Egzaminacyjnej,
 - 2) każdorazowo w przypadku opuszczenia zajmowanego stolika na sali egzaminacyjnej (np. wyjście do toalety, czy opuszczenie sali po egzaminie).
- 2.4.** Członkowie Komisji Egzaminacyjnej w trakcie czynności egzaminacyjnych wymagających kontaktu ze zdającymi, np. rozdawania pakietów egzaminacyjnych i ich odbierania, są zobowiązani zakrywać usta i nos oraz mieć założone rękawiczki. Ponadto, powinni mieć zakryte usta i nos podczas poruszania się po sali egzaminacyjnej. Mogą odsłonić twarz, kiedy obserwują przebieg egzaminu, siedząc albo stojąc, przy zachowaniu niezbędnego odstępu.
- 2.5.** [*] [!] Zarówno zdający, jak i członkowie Komisji Egzaminacyjnej mogą – jeżeli uznają to za właściwe – mieć zakryte usta i nos w trakcie egzaminu, nawet po zajęciu miejsca przy stoliku lub kiedy obserwują przebieg egzaminu, siedząc albo stojąc (w przypadku członków Komisji Egzaminacyjnej).
- 2.6.** Członkowie Komisji Egzaminacyjnej obserwujący przebieg egzaminu podczas podchodzenia do zdających muszą mieć zakryte usta i nos. W przypadku niemożności zachowania co najmniej 1,5-metrowego odstępu pomiędzy zdającym a członkiem Komisji Egzaminacyjnej, odstęp można zmniejszyć do niezbędnego, z zachowaniem innych środków ochrony (maseczka, przyłbica).

Sekcja 3.

Środki bezpieczeństwa związane z **organizacją przestrzeni, budynków, pomieszczeń**

3.1. Przy wejściu do obiektu, w którym znajduje się sala egzaminacyjna należy wywiesić informację:

- 1) dotyczącą objawów COVID-19 oraz sposobów zapobiegania zakażeniu SARS-CoV-2,
- 2) zawierającą nazwę, adres oraz numer telefonu do najbliższej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej,
- 3) zawierającą adres oraz numer telefonu najbliższego oddziału zakaźnego,
- 4) zawierającą numery telefonów do służb medycznych,
- 5) zawierającą numer infolinii NFZ w sprawie SARS-CoV-2 (800 190 590).

Materiały można pobrać ze strony GIS: <https://gis.gov.pl/aktualnosci/przydatne-materialy-o-koronawirusie/>.

3.2. W przypadku, gdy w jednej lokalizacji egzamin przeprowadza więcej niż jedna Komisja Egzaminacyjna wszędzie tam, gdzie to możliwe, należy:

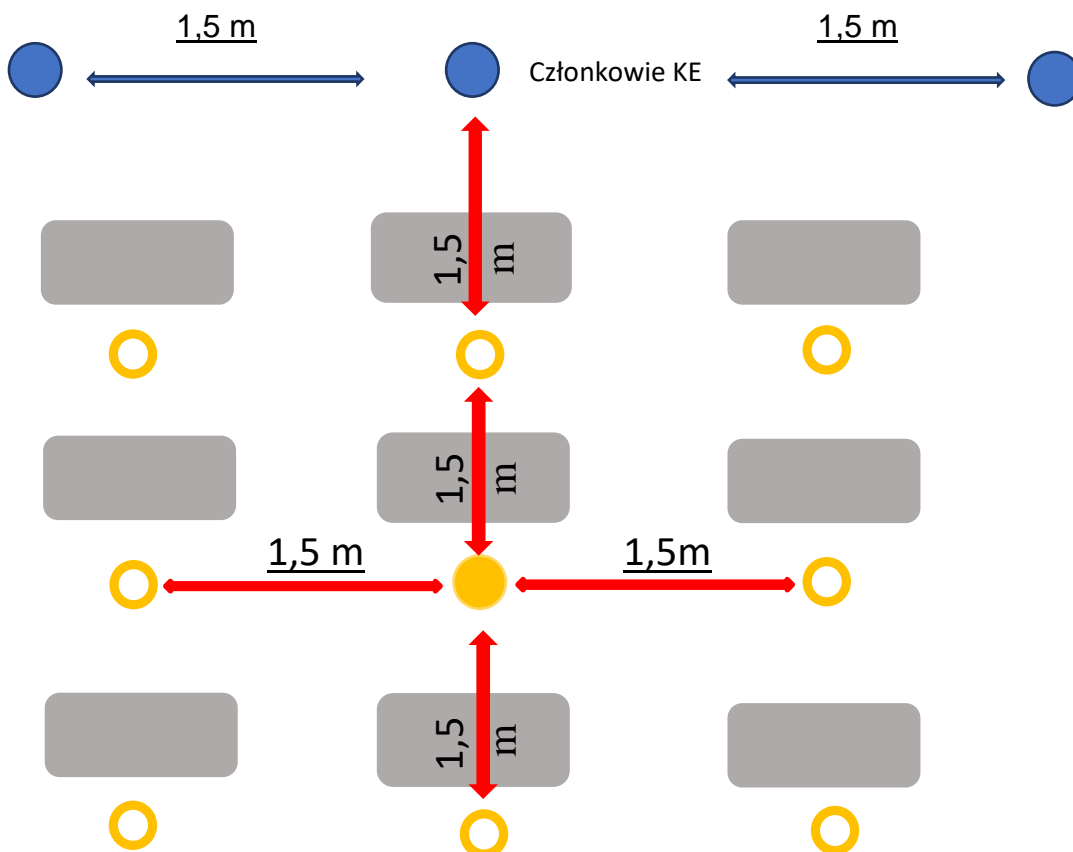
- 1) zapewnić odrębne miejsce rejestracji i odrębne wejście do sali egzaminacyjnej dla każdej Komisji Egzaminacyjnej,
- 2) wydzielić odrębne strefy parkowania dla każdej z komisji.

3.3.   Przy wejściu na salę egzaminacyjną oraz przy toaletach należy umieścić płyn do dezynfekcji rąk (środek na bazie alkoholu, min. 60%) oraz zamieścić informację o obowiązkowym korzystaniu z niego przez wszystkie osoby wchodzące do sali egzaminacyjnej, jak i korzystające z toalet. Obok płynu należy umieścić informację na temat prawidłowej dezynfekcji rąk.

3.4. Egzamin może być przeprowadzany pod warunkiem zachowania odpowiednich odstępów pomiędzy zdającymi oraz pomiędzy zdającymi i członkami Komisji Egzaminacyjnej. Nie wprowadza się ograniczeń dotyczących liczby osób w sali (przy zachowaniu odpowiednich odstępów), jednak zaleca się – jeżeli tylko

pozwalają na to warunki lokalowe oraz zasoby ludzkie – przeprowadzanie egzaminu w salach z możliwie jak najmniejszą liczbą osób w każdej sali.

- 3.5.** Stoliki dla zdających oraz komisji egzaminacyjnej w sali egzaminacyjnej należy ustawić w taki sposób, aby pomiędzy zdającymi i członkami komisji zachowany był co najmniej 1,5-metrowy odstęp w każdym kierunku. Na rysunku przedstawiono przykładowy schemat sytuacyjny z zachowaniem zalecanych odstępów; możliwych jest wiele innych rozwiązań, zależnych od np. rozmiarów sali, układu mebli lub sprzętu w sali, liczby obecnych członków Komisji Egzaminacyjnej. Zaznaczony na schemacie odstęp (1,5 m) należy rozumieć jako co najmniej 1,5 m.

3.6. Miejsca dla członków Komisji Egzaminacyjnej powinny zostać przygotowane z zachowaniem co najmniej 1,5-metrowego odstępu od zdających oraz od pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej.

Członkowie Komisji Egzaminacyjnej powinni do niezbędnego minimum ograniczyć poruszanie się po sali egzaminacyjnej; konieczne jest jednak regularne nadzorowanie pracy zdających w pozycji stojącej. Istotne jest, aby zapewnić miejsca dla członków Komisji Egzaminacyjnej w taki sposób, aby zachować odpowiednie odstępy, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości właściwego nadzoru pracy zdających.

3.7. Drzwi do sali egzaminacyjnej powinny być otwarte, zwłaszcza podczas wpuszczania na egzamin i opuszczania sali po egzaminie, tak aby zdający oraz inne osoby uczestniczące w przeprowadzaniu egzaminu nie musiały ich otwierać. Jeżeli ze względów bezpieczeństwa przeciwpożarowego drzwi nie mogą być otwarte, należy zapewnić regularną dezynfekcję klamek/uchwytów.

3.8. Sale egzaminacyjne należy w miarę możliwości regularnie wietrzyć: przed wpuszczeniem do nich zdających, a także w miarę możliwości w trakcie egzaminu.

3.9. W zakresie systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych należy stosować się do zaleceń NIZP-PZH.

3.10. Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet, nie rzadziej niż co 2 godziny.

3.11. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych należy wywiesić plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem – instrukcje na temat prawidłowej dezynfekcji rąk. Nie należy używać suszarek nawiewowych.

3.12. Zaleca się sprawdzenie przed egzaminem, czy warunki przeprowadzenia egzaminu odpowiadają wymogom higienicznym związanym z pandemią SARS-CoV-2, ze szczególnym uwzględnieniem czystości ciągów komunikacyjnych, toalet, zdezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich.

3.13. Stoliki oraz krzesła w sali egzaminacyjnej należy zdezynfekować przed i po egzaminie.

3.14. Przeprowadzając dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń lub przedmiotów, tak aby zdający oraz inne osoby zaangażowane w przeprowadzanie egzaminów nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.

Sekcja 4.

Dodatkowe procedury bezpieczeństwa w dniu egzaminu

4.1. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej informuje członków Komisji Egzaminacyjnej oraz zdających, że w danej sali do egzaminu przystępuje zdający chorujący na alergię albo inne schorzenie, którego objawami mogą być kaszel, katar lub łzawienie (podstawą informacji powinno być zaświadczenie lekarskie). Członkowie Komisji Egzaminacyjnej muszą posiadać taką wiedzę, aby nie interpretować takich objawów w przypadku danego zdającego jako objawów „niepokojących”, o których mowa w pkt 5.1. Zaświadczenie lekarskie przechowuje się w zamkniętej kopercie i zwraca się zdającemu wraz z uchwałą o wyniku egzaminu.

4.2. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej w rękawiczkach dokonują rozpakowania przesyłek z zestawami pytań testowych i kartami odpowiedzi.

Podczas:

- 1) odbioru wylosowanych przez zdających kopert zawierających kartki z numerem kodu,
 - 2) rozdawania zdającym zestawów pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi,
 - 3) ich odbierania oraz wydawania potwierżeń odbioru,
- członkowie Komisji Egzaminacyjnej mają założone rękawiczki oraz zakryte usta i nos, a zdający mają zakryte usta i nos.

Dokonywanie przez członków Komisji adnotacji o godzinie wyjścia i powrotu na salę na egzemplarzu zestawu pytań testowych zdającego wymaga każdorazowo dezynfekcji dłoni lub założonych rękawiczek.

4.3. **[!]** Przed rozpoczęciem egzaminu należy poinformować zdających o obowiązujących zasadach bezpieczeństwa, w tym przede wszystkim:

- 1) zakazie kontaktowania się z innymi zdającymi,
- 2) obowiązku zakrywania ust i nosa w przypadku każdego kontaktu bezpośredniego z członkami Komisji Egzaminacyjnej, osobami zapewniającymi obsługę administracyjną, wyjścia do toalety lub wyjścia z sali egzaminacyjnej po zakończeniu rozwiązywania testu i oddania zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi,
- 3) niedotykania dłońmi okolic twarzy, zwłaszcza ust, nosa i oczu, a także przestrzegania higieny kaszlu i oddychania: podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką,
- 4) konieczności zachowania odpowiedniego dystansu od innych zdających po zakończonym egzaminie.

4.4. **[*]** Należy unikać tworzenia się grup zdających przed obiektem, w którym przeprowadzany jest egzamin oraz bezpośrednio przed salą egzaminacyjną przed rozpoczęciem egzaminu oraz po jego zakończeniu.

W tym celu Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej:

- 1) ustala harmonogram rejestracji zdających podzielonych na mniejsze, np. 10-15 osobowe grupy w określonych odstępach czasu, np. 15-minutowych,
- 2) wyznacza wyodrębnione dla Komisji Egzaminacyjnej miejsce rejestracji i wejścia na salę egzaminacyjną,
- 3) wypuszcza zdających z sali po egzaminie według ściśle określonej procedury – np. wg kolejności oddawania prac, upewniając się, że zdający nie gromadzą się pod budynkiem.

O przyjętych rozwiązaniach należy poinformować zdających.

4.5. **[*]** Przed przystąpieniem do rejestracji zdający dokonują dezynfekcji rąk.

- 4.6. [*] Podczas rejestracji zdający okazują dokument tożsamości ze zdjęciem w sposób umożliwiający jego odczytanie, bez kontaktu dotykowego z dokumentem osoby rejestrowanej, po czym zdający potwierdzają swoją obecność na egzaminie podpisując się na liście obecności, korzystając z własnego przyboru do pisania. Następnie zdający dokonują losowania stolika egzaminacyjnego w sposób zapewniający podczas losowania brak kontaktu dotykowego z innymi kopertami zawierającymi numer stolika, aniżeli wylosowana.
- 4.7. [*] Przed wejściem na salę egzaminacyjną zdający ponownie dokonują dezynfekcji rąk. Zdający wchodzi na salę egzaminacyjną pojedynczo, przy zachowaniu dystansu co najmniej 1,5 m od innych osób.
- 4.8. [*] Losowanie przez zdających na sali egzaminacyjnej kopert z numerem kodu odbywa się w sposób zapewniający podczas losowania brak kontaktu dotykowego z innymi kopertami aniżeli wylosowana.
- 4.9. [*] [!] Po zakończeniu czasu rozwiązywania testu zdający oddaje zestaw pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi członkowi Komisji Egzaminacyjnej przy zachowaniu dystansu co najmniej 1,5 m od innych zdających.
- 4.10. Po zakończeniu egzaminu wszystkie zestawy pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi należy poddać kwarantannie na czas co najmniej 24 godzin.

Sekcja 5.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u członka Komisji Egzaminacyjnej lub u zdającego

- 5.1. Jeżeli zdający lub członek Komisji Egzaminacyjnej przejawia niepokojące objawy choroby, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej zapewnia odizolowanie takiej osoby poza salą egzaminacyjną z zapewnieniem minimum 1,5 m odległości od innych osób.

- 5.2.** Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej o zaistniałej sytuacji informuje właściwą powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zdającego – także pogotowie ratunkowe. W przypadku gdy stan zdrowia nie wymaga interwencji zespołu ratownictwa medycznego, zdający powinien udać się do domu transportem indywidualnym, pozostać w domu i skorzystać z teleporady medycznej.
- 5.3.** Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia SARS-CoV-2, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia:
- 1) osoby zapewniające obsługę administracyjną oraz członkowie Komisji Egzaminacyjnej powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić na egzamin. Powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 albo 112,
 - 2) zaleca się śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego (www.gis.gov.pl) oraz Ministra Zdrowia (www.gov.pl/web/koronawirus), a także obowiązujących przepisów prawa,
 - 3) w przypadku wystąpienia u osób wskazanych w pkt 5.1 w trakcie egzaminu niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2, należy niezwłocznie odsunąć taką osobę od obowiązków, powiadomić właściwą miejscowo stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń. Obszar, w którym poruszała się taka osoba, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi procedurami, oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty). Należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury, biorąc pod uwagę zaistniały przypadek,
 - 4) w przypadku wystąpienia u zdającego lub członka Komisji Egzaminacyjnej, lub innej osoby obecnej na sali egzaminacyjnej niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2 należy wdrożyć procedurę opisaną w pkt 5.1., a ponadto:
 - w przypadku zdającego – stosuje się pkt 1.3,

- w przypadku członka Komisji Egzaminacyjnej lub innej osoby obecnej na sali egzaminacyjnej - należy odsunąć taką osobę od obowiązków.

5.4. W przypadku wątpliwości co do sposobu postępowania, zawsze należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.